

Nederlandsche Plantenboter Fabriek

De Nederlandsche Plantenboterfabriek in Amsterdam is een van de grotere margarinefabrieken die in het laatste kwart van de negentiende eeuw zijn opgericht en zuivere plantaardige margarine en bakvetten promootten. Evenals de collega-fabrieken Albers Creameries, Verschure en andere sloot de NPF zich in 1915 aan bij de Boterunie van Van den Bergh en Jurgens, later Unilever, waar het bedrijf in opging.

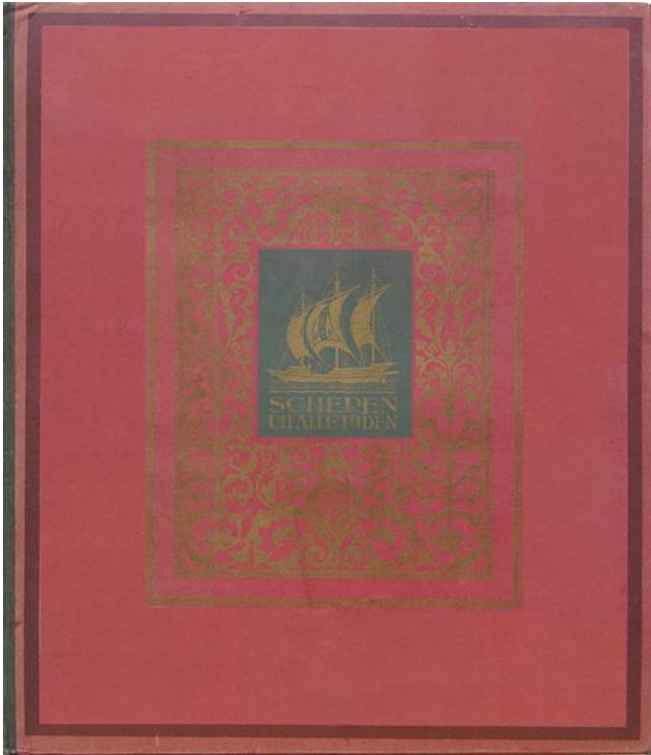
De NPF had haar fabriek in de Buiksloterhampolder nr. 20, en het kantoor aan het prestigieuze Rokin (nr. 75/79). Begin twintigste eeuw was de bekende industrieel H.A. van de Wall Bake directeur.

NPF voerde twee merken producten, Klappa margarine en BUK braadvet.

De NPF heeft in de korte periode van zelfstandigheid twee grote albums uitgebracht. Circa 1908 bracht de NPF het kaartenalbum Schepen uit alle tijden uit, het grootste album dat in Nederland is uitgegeven, met 200 geschilderde prentbriefkaarten afkomstig uit Duitsland. En bij de eerste hausse van reclamesluitzegels in 1914 bracht NPF een zeer groot sluitzegelalbum uit met 6 series van 6 zegels, dat verder aangevuld kon worden met diverse andere zegels.

Ook boekenleggers waren in die tijd een populair reclamemiddel.

NEPF01

Schepen uit alle tijden

Schepen uit alle tijden. Nederlandsche Plantenboter Fabriek (NPF) Amsterdam. (circa 1908)

Titelblad en 17 ongenummerde bladen voor het insteken c.q. opplakken van 200 geschilderde prentbriefkaarten.

Op de eerste 16 plaatjesbladen worden aan weerszijden 16 kaarten ingestoken. Omdat er voor de laatste pagina slechts 2 kaarten over zijn is er voor gekozen de kaarten op het laatste blad te laten opplakken. Dat is vermeld op de plek waar kaart 193 wordt opgeplakt.

Kenmerken

Dit is het grootste Nederlandse album, even hoog als het album van de Nederlandsche Cacaofabriek Helmond, maar een stuk breder. Zeer groot briefkaartenalbum (34 x 40 cm), ingebonden met zwarte linnen rug en beplakt voor- en achterplat. Het papier dat voor de omslag gebruikt is, is zacht en niet glad geperst, zodat het gemakkelijk afschaaft. Bovendien verbleekt de rode kleur snel.

Het album bestaat uit een titelpagina vast aan de binnenzijde van het voorplat, en 17 dikke bladen voor de kaarten. Het boek is ingebonden in 3 katernen van elk 3 dubbele bladen, waarvan het laatste op het achterplat geplakt is. Het boek bevat geen tekst. De bladen hebben eenvoudige rechte bladkaders. De kaarten zijn alle liggend geplaatst, met twee naast elkaar en drie onder elkaar. Onder elke kaart is het nummer en de titel afgedrukt.

De kaarten zijn uitgevoerd als echte briefkaarten met briefkaartopdruk op de achterzijde zonder reclame, zodat ze zonder voorbehoud als prentbriefkaart gebruikt konden worden. Langs de linkerrand op de achterzijde zijn nummer en titel van de kaart gedrukt.

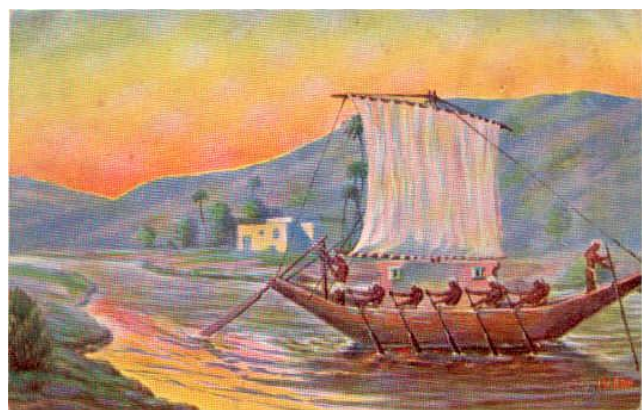
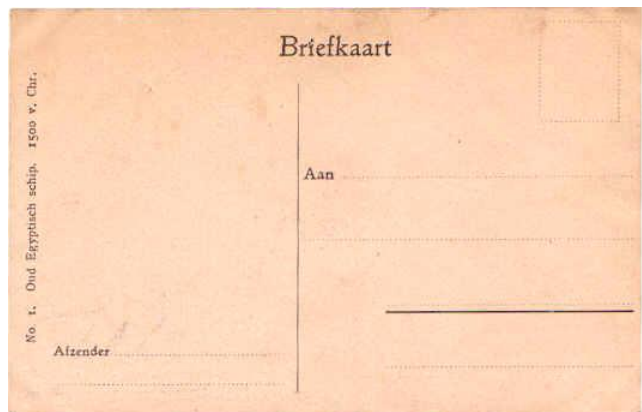
De kaarten zijn op de achterzijde doorlopend genummerd 1 – 200. Er staat geen aanduiding van het album op. De meeste kaarten zijn herkenbaar gesigeneerd Chr. Rave.

Inhoud

De 200 kaarten zijn een selectie uit de Duitse serie van 300 prentbriefkaarten "Marine-Galerie", in 1910 uitgegeven in een handelsuitgave à 15 Pfennig per stuk. De 300 afbeeldingen zijn tussen 1900 en 1909 geschilderd op het formaat 60x100 cm door de Hamburgse kunstenaar Christopher Rave en in 1911 bij een totaalexpositie in Hamburg verkocht.

Achteropdruk van de Duitse uitgave

Deze selectie geeft een chronologisch geordend overzicht van alle mogelijke soorten schepen door de eeuwen heen, zonder enige indeling. De eerste kaart is van een "Oud Egyptisch schip, 1500 voor Christus" (hiernaast afgebeeld), de laatste van een "Hollandsche Kof. Tegenw(oordige) tijd". Het laatste jaartal dat genoemd is, is 1907 (nrs. 169 – 174). De kaarten van de Nederlandse oorlogsschepen zijn niet gesigeneerd; waarschijnlijk zijn deze toegevoegd.

NEPF02

Album voor sluitzegels

Album voor sluitzegels. Nederlandsche Plantenboter Fabriek (NPF) Amsterdam. (1914)

24 ongenummerde bladen voor het inplakken van 6 series van 6 sluitzegels uitgegeven door de NPF, naar wens verder aan te vullen met andere zegels.

Kenmerken

Dit album van groot kwartoformaat (22,7 x 33,2 cm) is bijzonder groot voor een sluitzegelalbum van één bedrijf. Het is geniet met een zachte kaft en bevat 12 dubbelgevouwen grijze bladen. De pagina's zijn niet genummerd. Ze hebben bovenaan een reclameregels, afwisselend van Klappa margarine en Buk bakvet. Vier pagina's zijn helemaal bedrukt met een reclame.

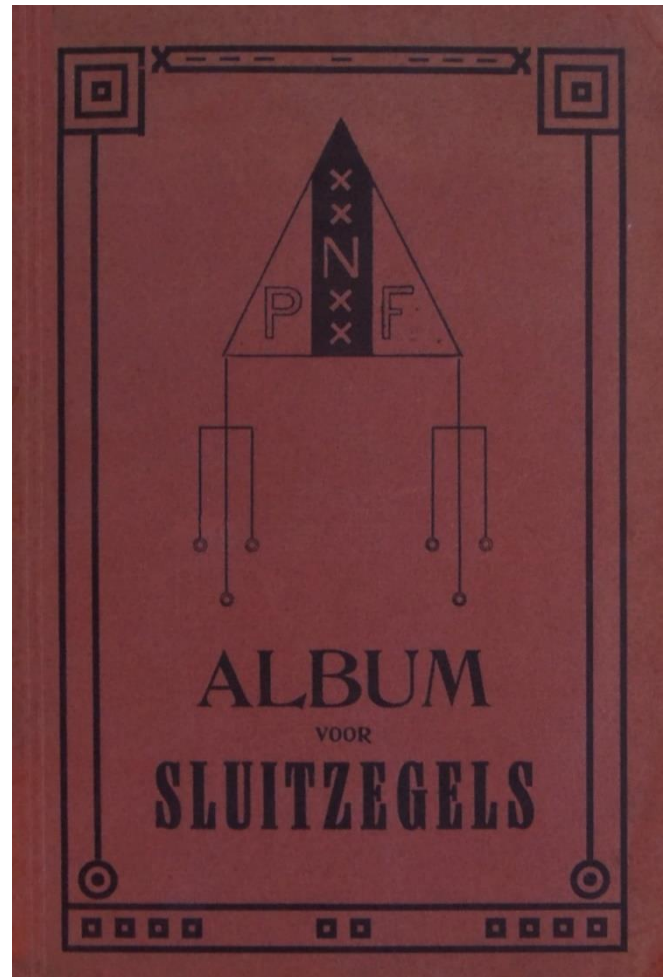
Vanaf de pagina 2 zijn er 6 opeenvolgende pagina's voor het opplakken van de 6 series van 6 sluitzegels die door de NPF zijn uitgegeven. De eerste 4 series hebben geen naam, maar bovenin de witmarge is het serienummer en zegelnummer gedrukt. In een kader onder de afbeelding staat voluit de naam van de NPF en het logo gedrukt. De laatste 2 series zijn getiteld PROVINCIEEN en geven de kaart van Nederland en alle 11 provincies. Onder elke kader voor het inplakken van een zegel staat een rechthoekig kader met een reclameversie. Alle volgende pagina's, waarop zegels naar wens opgeplakt kunnen worden, staat alleen bovenaan de reclameregels, verder zijn ze blanco.

De pagina met serie 2 is in zijn geheel afgedrukt op de volgende pagina.

Zegel serie 4 nr. 6 op ware grootte.

De zegels hebben het formaat dat daarvoor gebruikelijk was voor de meeste zwartjes, namelijk 40 x 60 mm.

Klappa, fijnste plantenboter à 25 cent per half pond.

SERIE 2.

Kijk eens aan, kijk eens aan,
Onze kok zal koken gaan,
En hij heeft ons vast beloofd,
Dat hij alle groenten strooft
Met wat »Klappa»; — O, wat fijn
Zal dan straks ons maaltje zijn!

't Stukje »Buke is in de pan,
't Braadt zoo lekker als 't maar kan,
Die moet dienen voor de visch,
Hè, je zoudt al smullen gaan
Vóór de visch is opgedaan.

Oma is jarig en oma trakteert
We mogen er slensjes gaan eten;
Die zullen pas smaken, en weet je waarom?
Zij bakt ze in »Buke» moet je weten.
En »Buke is zoo lekker, goedkoop en
[gezond,
Dat heerlijke vet smelt gewoon in je mond.

Wij eten filosoof vandaag,
Dat kostje lust ik toch zoo graag,
En wordt het klaar gemaakt met »Buke»,
Dan eet ik mij een ongeluk.
Zet moeder mij den schotel voor,
Dan blijft er niets van over, hoor!

Kijk dat heertje lekker smullen,
Die heeft daar een kippebout,
»Jongens,« denkt hij, »dat is lekker,
Mooi gebraden en niet zout,
't Is alweer met »Buke» gedaan;
Ja, dat vet staat bovenaan.»

»Kellner, is er nog wat eten?»
»Nee, geen sikkepit, mevrouw!
'k Wist niet, dat men van de spijzen
Zoo verbazend eten zou.
Nee, 'k gebruik geen »Klappa» weer,
Want een gast eet tienmaal meer.»